คู่มือการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของสมาชิก
Check List –ข้อกำหนดของสำนักหักบัญชี (TCH)

ฝ่ายกำกับบริษัทสมาชิก

มีนาคม 2564

สารบัญ

1. การดำรงคุณสมบัติสมาชิกสำนักหักบัญชี.....2

2. การบริหารความเสี่ยง.....6

3. การจัดเก็บฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 9

4. การโอน การแก้ไขรายการซื้อขาย 12

5. การเรียก การถอน การเก็บรักษาหลักประกัน 14

6. การชำระราคา และส่งมอบหลักทรัพย์ 16

การดำรงคุณสมบัติสมาชิกสำนักหักบัญชี

ข้อกำหนด	ลงวันที่	วันที่บังคับใช้
1. ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์) หมวด 200 นิยาม	8 กุมภาพันธ์ 2553	15 กุมภาพันธ์ 2553
2. ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์) หมวด 300 สมาชิก	8 กุมภาพันธ์ 2553	15 กุมภาพันธ์ 2553
3. ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้า) หมวด 300 สมาชิก	1 เมษายน 2549	1 เมษายน 2549
4. ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์) หมวด 400 การบริหารความเสี่ยง	8 กุมภาพันธ์ 2553	15 กุมภาพันธ์ 2553
5. วิธีปฏิบัติของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้า) หมวด 300 สมาชิก	1 เมษายน 2549	1 เมษายน 2549

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
คุณสมบัติสมาชิกสำนักหักบัญชี (สมาชิกทั่วไป) 1. ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ค้าหลักทรัพย์ ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 2. มีส่วนของผู้ถือหุ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด 2.1 สมาชิกสามัญ (สมาชิกที่ชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์เพื่อตนเองหรือลูกค้า หรือเพื่อสมาชิกหรือลูกค้าของสมาชิกรายอื่น) - มีส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่น้อยกว่า 500 ลบ. (กรณีทำธุรกรรมทั้งการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ และ ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือ กรณีทำธุรกรรมเฉพาะการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์) หรือ - ไม่น้อยกว่า 100 ลบ. กรณีทำธุรกรรมเฉพาะในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 2.2 สมาชิกวิสามัญ (สมาชิกที่ชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์เพื่อตนเองหรือลูกค้า ทั้งนี้ ลูกค้าของสมาชิกต้องไม่ใช่สมาชิกของตลาดหลักทรัพย์หรือสมาชิก) - มีส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่น้อยกว่า 400 ลบ. (กรณีทำธุรกรรมเฉพาะการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์) 3. มีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน กลต. กำหนด	1. คำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่ กลต. กำหนด 2. กำหนดอัตราหรือระดับการเปลี่ยนแปลงของเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิหรือส่วนผู้ถือหุ้นที่พิจารณาแล้วเห็นว่าอาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ 3. กำหนดแนวทางหรือแผนการดำเนินการกรณีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ หรือส่วนของผู้ถือหุ้นเปลี่ยนแปลงลดลงต่ำกว่าอัตราหรือระดับที่บริษัทกำหนด 4. ควบคุมและกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนที่บริษัทกำหนด 5. กรณีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ หรือส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงต่ำกว่าเกณฑ์ที่สำนักหักบัญชีกำหนด ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่สำนัก	1. กำหนดให้มีผู้ตรวจสอบความถูกต้องของการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ 2. กำหนดแผนการจัดหาแหล่งเงินทุนที่เพียงพอต่อการชำระราคา และการวางหลักประกันกับสำนักหักบัญชี เช่น ทำสัญญาขอเปิดวงเงินเบิกเกินบัญชี (Overdraft Loan) หรือการขอวงเงินกู้ระหว่างวัน (Intra-day Loan) รวมทั้งกำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขในการทบทวนแผนดังกล่าว 3. กำหนดแบบจำลอง Stress Test เพื่อประเมินเงินกองทุนส่วนคล่องสุทธิ หรือส่วนของผู้ถือหุ้น กรณีปัจจัยที่เกี่ยวข้องเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ เช่น กรณี SET INDEX ปรับตัวลดลง X% ให้ประเมินถึงความเสี่ยงหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การจัดทำ

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	**แนวทางที่ควรปฏิบัติ**
3.1 กรณีประกอบธุรกรรมเดียว (เฉพาะหลักทรัพย์/สัญญาซื้อขายล่วงหน้า) NC ≥ 15 ลบ. และ NCR ≥ 7% 3.2 กรณีประกอบ 2 ธุรกรรม (ทั้งหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า) NC ≥ 25 ลบ. และ NCR ≥ 7% 4. เป็นผู้ฝากหลักทรัพย์กับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ 5. เป็นสมาชิกกองทุน Clearing Fund 6. มีระบบตรวจสอบและควบคุมฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 7. มีระบบการตรวจสอบและควบคุมการวางหลักประกันของลูกค้า 8. มีนโยบายและวิธีการบริหารความเสี่ยงด้านฐานะการเงิน (Credit Risk) ด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) ด้านการเปลี่ยนแปลงราคาของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Market Risk) และด้านกฎหมาย (Legal Risk) หมายเหตุ ข้อ 4 และ 5 เฉพาะกรณีทำธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์ ข้อ 6 7 และ 8 เฉพาะกรณีทำธุรกรรมในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า **หน้าที่ของสมาชิกสำนักหักบัญชี** 1. ดำรงคุณสมบัติการเป็นสมาชิกตลอดเวลาที่เป็นสมาชิก (เป็นเพียงส่วนหนึ่งของหน้าที่สมาชิกสำนักหักบัญชี) 2. กรณีสมาชิกไม่สามารถดำรงคุณสมบัติของสมาชิกเรื่องการมีฐานะการเงินและเงินกองทุน ให้สมาชิกดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักหักบัญชีกำหนด ดังนี้ การดำรงฐานะการเงิน 1. กรณีสมาชิกไม่สามารถดำรงส่วนของผู้ถือหุ้นได้ตามเกณฑ์ที่สำนักหักบัญชีกำหนด สมาชิกต้องดำเนินการดังนี้ 1.1 ชี้แจงสาเหตุเป็นหนังสือต่อสำนักหักบัญชีทราบภายใน 5 วันทำการนับแต่วันที่สมาชิกจัดส่งรายงานแสดงฐานะการเงินให้แก่สำนักหักบัญชี 1.2 ส่งรายงานการคำนวณ NC และ NCR ตามหลักเกณฑ์	หักบัญชีกำหนดอย่างเคร่งครัด 6. มีการสุ่มตรวจสอบว่าระบบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ เป็นตามที่กำหนด	แผนการดำเนินการ หรือแผนการจัดหาแหล่งเงินทุนต่อไป

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
1.3 ส่งแผนแก้ไขภายใน 60 วัน 1.4 แจ้งความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการแก้ไขภายใน 90 วัน 1.5 ต้องดำรงส่วนของผู้ถือหุ้นให้ได้ตามเกณฑ์ ภายใน 120 วัน 2. กรณีที่สมาชิกมีส่วนของผู้ถือหุ้นที่ปรับมูลค่าแล้ว (Adjusted Equity) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.1 เท่าของส่วนของผู้ถือหุ้นที่สมาชิกมีหน้าที่ต้องดำรงตามหลักเกณฑ์ที่สำนักหักบัญชีกำหนด สมาชิกต้องดำเนินการดังนี้ 2.1 ส่งรายงานการคำนวณ NC และ NCR ตามหลักเกณฑ์ทุกวัน จนกว่าสมาชิกจะแก้ไขเหตุดังกล่าวแล้วเสร็จ หรือตามระยะเวลาที่สำนักหักบัญชีเห็นสมควร <u>การดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ</u> 1. กรณีสมาชิกไม่สามารถดำรง NC หรือ NCR ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด สมาชิกต้องดำเนินการดังนี้ 1.1 ชี้แแจงสาเหตุเป็นหนังสือต่อสำนักหักบัญชีทันที 1.2 ส่งรายงานการคำนวณ NC และ NCR ทุกวัน ภายในวันทำการถัดไปจนกว่าจะดำรงได้ตามหลักเกณฑ์ 7 วันติดต่อกัน 1.3 วางหลักประกันภายใน 2 วันทำการ (กรณีทำธุรกรรมเฉพาะการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์) 1.4 ส่งแผนการแก้ไขภายใน 30 วัน 1.5 ดำรง NC หรือ NCR ให้ได้ตามเกณฑ์ที่ กลต.กำหนด หรือตามกำหนดเวลาที่ TCH เห็นสมควร 2. กรณี NC หรือ NCR น้อยกว่า 3 เท่า ของหลักเกณฑ์ที่กำหนด (Early Warning) สมาชิกต้องดำเนินการส่งรายงาน NC และ NCR ทุกวัน จนกว่าจะดำรงได้ตามหลักเกณฑ์ 7 วันติดต่อกัน		

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
การให้พ้นจากสมาชิกภาพ TCH อาจกำหนดให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพ ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ - สมาชิกลาออกโดยยื่นเป็นหนังสือต่อ TCH - สมาชิกขาดคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ TCH กำหนด - สมาชิกมีการดำเนินงานหรือฐานะทางการเงินอยู่ในสภาพที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์		

การบริหารความเสี่ยง

ข้อกำหนด	ลงวันที่	วันที่บังคับใช้
1.ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์) หมวด 300 สมาชิก	8 กุมภาพันธ์ 2553	15 กุมภาพันธ์ 2553
2.ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์) หมวด 400 การบริหารความเสี่ยง	8 กุมภาพันธ์ 2553	15 กุมภาพันธ์ 2553
3.ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้า) หมวด 300 สมาชิก	1 เมษายน 2549	1 เมษายน 2549
4.หนังสือเวียน สช.(ว) 001/2564 เรื่อง ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติงานของสมาชิกตามข้อกำหนดของบริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด	10 กุมภาพันธ์ 2564	10 กุมภาพันธ์ 2564

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
<u>กรณีทำธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์</u> **หน้าที่ของสมาชิกสำนักหักบัญชี** - สมาชิกมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อการบริหารความเสี่ยงและวางหลักประกันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักหักบัญชีกำหนด (เป็นเพียงส่วนหนึ่งของหน้าที่สมาชิกสำนักหักบัญชี) **หลักการบริหารความเสี่ยง** 1. กรณีสมาชิกไม่อาจดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่สำนักหักบัญชีกำหนดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในระบบงานชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ สำนักหักบัญชีอาจให้สมาชิกวางหลักประกันตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักหักบัญชีกำหนด 2. สมาชิกมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของสมาชิกให้เหมาะสมชัดเจนและไม่ขัดกับข้อกำหนดของสำนักหักบัญชี **การดำเนินการเพื่อการบริหารความเสี่ยง** 1. จัดส่งรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินให้กับสำนักหักบัญชี 2. ดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตามหลักเกณฑ์ที่ กลต.กำหนด และดำรงฐานะการเงินตามหลักเกณฑ์ที่ทางการกำหนด	1. กำหนดหลักเกณฑ์หรือนโยบายบริหารความเสี่ยงในระบบชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ และการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในส่วนที่มีนัยสำคัญไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้เหมาะสมชัดเจน เช่น นโยบายเรื่อง - การกำหนดวงเงินซื้อขายของลูกค้า - กรณีลูกค้าผิดนัดชำระราคาส่งมอบหลักทรัพย์ / ผิดนัดการวางหลักประกัน - หลักเกณฑ์การกระจุกตัวของ Position (Position Concentration) - การดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ (NC NCR) - มูลค่าชำระราคาคงค้าง เป็นต้น รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการให้ความเห็นชอบและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงนโยบายและมาตรการดังกล่าว	1. กำหนดความถี่และปัจจัยในการทบทวนวิธีการหรือระบบการบริหารความเสี่ยงของบริษัท 2. กำหนดแบบจำลอง Stress Test เพื่อประเมินความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ เช่น ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกรณีซื้อขายมีการกระจุกตัว (Position Concentration) จำลองสถานการณ์ที่อาจทำให้มูลค่าการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ที่คงค้างชำระสุทธิเกินกว่าเกณฑ์ที่สำนักหักบัญชีกำหนด เพื่อนำไปสู่การกำหนดแผนการดำเนินการแก้ไข 3. เสนอตัวเลขที่มีนัยสำคัญ เพื่อให้ผู้บริหารใช้ประเมินความเสี่ยง และเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจ

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
3. ควบคุมมูลค่าการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ของสมาชิก - กรณีมูลค่าการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ที่คงค้างชำระสุทธิเกินกว่า 8 เท่า ของเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ สมาชิกต้องดำเนินการแก้ไขให้มูลค่าที่คงค้างชำระสุทธิไม่เกินกว่าจำนวนดังกล่าว ภายใน 90 วัน - ในระหว่างที่มูลค่าที่คงค้างชำระสุทธิเกินจำนวนที่สำนักหักบัญชีกำหนด สมาชิกต้องวางหลักประกันเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ามูลค่าการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ที่คงค้างชำระสุทธิเกินจำนวนดังกล่าว ภายในเวลาที่สำนักหักบัญชีกำหนด - กรณีสมาชิกไม่สามารถแก้ไขมูลค่าที่คงค้างชำระสุทธิให้อยู่ในจำนวนและเวลาที่กำหนด สำนักหักบัญชีอาจให้สมาชิกนั้นพ้นจากการเป็นสมาชิกได้ 4. ควบคุมค่าความเสี่ยงในระบบชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักหักบัญชีกำหนด **<u>กรณีทำธุรกรรมในตลาดซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า</u>** **คุณสมบัติสมาชิกสำนักหักบัญชี** - สมาชิกต้องมีนโยบายและวิธีการบริหารความเสี่ยงด้านฐานะการเงิน (Credit Risk) ด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) ด้านการเปลี่ยนแปลงราคาของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Market Risk) และด้านกฎหมาย (Legal Risk) รวมทั้งมีมาตรการในการควบคุมและติดตามให้มีการดำเนินงานตามที่สำนักหักบัญชีกำหนดไว้ - สมาชิกต้องจัดทำนโยบายวิธีการบริหารความเสี่ยงในส่วนที่มีนัยสำคัญตามแนวทางการปฏิบัติงานของสมาชิกตามข้อกำหนดของบริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด	2. ปรับปรุงหลักเกณฑ์หรือมาตรการบริหารความเสี่ยงให้เป็นปัจจุบัน 3. กำหนดแผนสำรองการใช้เงินและแหล่งเงินทุน เช่น การทำสัญญาขอเปิดวงเงินเบิกเกินบัญชี (Overdraft Loan) หรือการขอวงเงินกู้ระหว่างวัน (Intra-day Loan) 4. กำหนดแผน BCP เกิดเหตุฉุกเฉินและมีการทดสอบตามแผนอย่างน้อยปีละครั้ง 5. ควบคุมและกำกับดูแล (Monitor) ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินงานหรือปฏิบัติตามนโยบายหรือมาตรการบริหารความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด รวมทั้งกำหนดวิธีการและความถี่ในการกำกับดูแล 6. กำกับดูแลหรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของบริษัทในส่วนที่มีนัยสำคัญให้ครบถ้วน เช่น การควบคุมฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า การชำระราคา การวางหลักประกัน เป็นต้น 7. จัดทำและจัดส่งรายงานตามที่สำนักหักบัญชีกำหนดภายในระยะเวลาที่กำหนด	4. กำหนดจำนวนบุคลากรด้าน Back Office ให้เพียงพอกับงานในแต่ละด้านตามมาตรการบริหารความเสี่ยงที่บริษัทได้กำหนดไว้

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
หน้าที่ของสมาชิกสำนักหักบัญชี - มีระบบและการดำเนินการควบคุมภายในที่เหมาะสมซึ่งสามารถควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของสมาชิกได้ (เป็นเพียงส่วนหนึ่งในหน้าที่ของสมาชิกสำนักหักบัญชี)		

การจัดเก็บฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

ข้อกำหนด	ลงวันที่	วันที่บังคับใช้
1. ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้า) หมวด 300 สมาชิก	1 เมษายน 2549	1 เมษายน 2549
2. ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้า) หมวด 400 การชำระหนี้และการส่งมอบสินค้า	29 ตุลาคม 2550	29 ตุลาคม 2550
3. หนังสือเวียน สช.(ว) 001/2564 เรื่อง ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติงานของสมาชิกตามข้อกำหนดของบริษัทสำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด	10 กุมภาพันธ์ 2564	10 กุมภาพันธ์ 2564
4. **สรุปแนวทางการเปิดบัญชีเก็บฐานะและการกำหนดวิธีคำนวณหลักประกันในระบบงานสำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า**	29 พฤษภาคม 2558	24 สิงหาคม 2558

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	**แนวทางที่ควรปฏิบัติ**
การจัดเก็บฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า กำหนดให้สมาชิกเปิดบัญชีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามประเภทลูกค้าของสมาชิกและคำนวณหลักประกันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักหักบัญชีกำหนด <u>ประเภทบัญชี</u> 1.1 บัญชีสมาชิก (Proprietary Account)	1. ตรวจสอบความถูกต้อง บริหารจัดการกำหนดเงื่อนไขการจัดเก็บฐานะ และวิธีการคำนวณหลักประกันของแต่ละบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	

เจ้าของบัญชี	การจัดเก็บฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	Auto Match-Out	การคำนวณหลักประกัน
บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกสำนักหักบัญชี	Net*	Yes*	Net หรือ Gross
บัญชีชั่วคราวของบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกสำนักหักบัญชี	Gross	No	Net

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ

1.2 บัญชีของลูกค้า** (Client Account)

เจ้าของบัญชี	การจัดเก็บฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	Auto Match-Out	การคำนวณหลักประกัน
ลูกค้าบุคคลธรรมดา	Net	Yes	Net หรือ Gross
ลูกค้าสถาบันที่เป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง	Net*	Yes*	Net หรือ Gross
ลูกค้าสถาบันที่มิใช่ผู้รับผลประโยชน์ที่ แท้จริง หรือลูกค้าสถาบันที่เป็นเจ้าของบัญชีแบบไม่เปิดเผยชื่อ (Omnibus A/C)	Gross	No	Gross
ลูกค้าสถาบันที่เป็นบริษัทหลักทรัพย์ จัดการกองทุนที่จดทะเบียนภายใต้ กฎหมายไทย และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กลต. และ ตลท. • กองทุนรายกองทุน ที่เป็นนิติบุคคล แยกจากกัน	Net*	Yes*	Net หรือ Gross
• บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ซึ่ง มิใช่ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง	Gross	No	Gross
บัญชีชั่วคราวของลูกค้า	Gross	No	Gross

หมายเหตุ * สามารถกำหนดแบบ Gross Position และ Auto match-out = No เมื่อมีเหตุจำเป็น โดยสมาชิกต้องจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาพร้อมให้สำนักหักบัญชีตรวจสอบ

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
** หากไม่สามารถพิสูจน์ทราบได้ว่าลูกค้าเจ้าของบัญชีเป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงหรือเป็นลูกค้าทอดเดียวหรือรายเดียว ให้สันนิษฐานว่าลูกค้าดังกล่าวเป็นเจ้าของบัญชีแบบไม่เปิดเผยชื่อ (Omnibus Account)		
การจัดทำและจัดเก็บข้อมูล 1. สมาชิกต้องจัดทำและเก็บบัญชีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าของสมาชิกแยกออกจากบัญชีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและบัญชีทรัพย์สินของสมาชิกโดยเคร่งครัด 2. สมาชิกต้องจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระหนี้ และการวางหลักประกันของสมาชิกและของลูกค้าของสมาชิกให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โดยสมาชิกต้องจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นระยะเวลาตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดหรือตามระยะเวลาที่สำนักหักบัญชีเห็นสมควร	1. กำหนดนโยบายการจัดทำและจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น กำหนดฝ่ายงานที่มีหน้าที่จัดทำข้อมูล หรือสอบทานข้อมูล 2. จัดทำข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วน และจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 5 ปี	1. อาจจัดเก็บข้อมูลในรูปสื่ออิเล็คทรอนิคโดยจัดทำทะเบียนคุม เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา 2. สุ่มเรียกข้อมูลย้อนหลัง เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องถูกจัดเก็บไว้ตามระยะเวลาที่สำนักหักบัญชีกำหนด
การบันทึกฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 1. สมาชิกต้องไม่นำฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในบัญชีสมาชิกและบัญชีของลูกค้าของสมาชิกหรือบัญชีของลูกค้าต่างรายมาหักกลบกัน	1. กำหนดแนวทางควบคุมหรือสอบทานการบันทึกฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักหักบัญชีกำหนด 2. กำหนดผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการสอบทานการบันทึกฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่สำนักหักบัญชีกำหนด 3. สุ่มตรวจสอบข้อมูลฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในบัญชีสมาชิกและบัญชีลูกค้าว่า มีการหักกลบกันหรือไม่ หรือมีการนำฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในบัญชีของลูกค้า แต่ละรายมาหักกลบกันหรือไม่ หากพบว่ามีการหักกลบฐานะกัน ต้องแจ้งสำนักหักบัญชีทันที พร้อมชี้แจงเหตุผล	

การโอนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า / การแก้ไขรายการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

ข้อกำหนด	ลงวันที่	วันที่บังคับใช้
1. ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้า) หมวด 400 การชำระหนี้และการส่งมอบสินค้า	29 ตุลาคม 2550 1 เมษายน 2549	29 ตุลาคม 2550 1 เมษายน 2549
2. วิธีปฏิบัติของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้า) หมวด 400 การชำระหนี้และการส่งมอบสินค้า	29 มกราคม 2563	24 กุมภาพันธ์ 2563
3. ประกาศสำนักหักบัญชี เรื่องการยกเลิกรายการหักกลบจำนวนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีฐานะตรงข้ามกัน (Undo match-out) การโอนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Give-up/Take-up/ Position Transfer) และการแก้ไขรายการซื้อขาย(Trade amendment) ผ่านระบบ การชำระหนี้ของสำนักหักบัญชี	10 กุมภาพันธ์ 2564	10 กุมภาพันธ์ 2564
4. หนังสือเวียน สช.(ว) 001/2564 เรื่อง ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติงานของสมาชิกตามข้อกำหนดของบริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด		

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
การโอนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า กรณีทั่วไป 1. สมาชิกอาจโอนฐานะสัญญาที่คงค้างในบัญชีของสมาชิกหรือบัญชีของลูกค้าได้ กรณีเป็นการโอนไปยังบัญชีอื่นของลูกค้ารายเดียวกัน หรือเป็นการโอนโดยผลของกฎหมาย, คำสั่งศาล , การเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง, มีเหตุขัดข้องจากระบบคอมพิวเตอร์ของสมาชิก 2. สมาชิกผู้โอนและสมาชิกผู้รับโอนต้องเก็บหลักฐานประกอบการโอนให้ถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน พร้อมให้ตรวจสอบได้	1. กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน ผู้มีอำนาจอนุมัติการโอน และเอกสารหลักฐาน ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และควบคุมให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์ 2. จัดทำสัญญา Give-Up Agreements และ Take-Up Agreements ให้ลูกค้าลงนามและจัดเก็บให้ครบถ้วน 3. จัดเก็บหลักฐานประกอบการโอนให้ครบถ้วน พร้อมให้ตรวจสอบได้ 4. จัดให้มีระบบเช็คสอบก่อนการโอน/รับโอนจากบัญชีลูกค้า ว่าเป็นการโอนระหว่างบัญชีของลูกค้ารายเดียวกัน 5. มีระบบควบคุมไม่ให้มีการโอนจากบัญชีของสมาชิกไปยังบัญชีของลูกค้า	กำหนดนโยบาย ลูกค้าที่สามารถทำการโอนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
การโอนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า กรณีสมาชิกบันทึกรายการซื้อขายผิดพลาด 1. สมาชิกอาจโอนฐานะสัญญาที่คงค้างในบัญชีของลูกค้าได้ กรณีสมาชิกบันทึกรายการซื้อขายผิดพลาด (แต่ห้ามโอนจากบัญชีของสมาชิกไปยังบัญชีของลูกค้า) 2. สมาชิกแก้ไขรายการซื้อขายผ่านระบบการชำระหนี้ได้เฉพาะรายการดังนี้ 1) เลขที่บัญชีซื้อขาย 2) ประเภทผู้ซื้อขาย 3) การสร้างฐานะ-ล้างฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 4) อื่น ๆ ตามที่ได้รับอนุญาตจากสำนักหักบัญชี 3. สมาชิกต้องเก็บหลักฐานประกอบการแก้ไขรายการซื้อขายให้ถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน พร้อมให้ตรวจสอบได้	1. กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน ผู้มีอำนาจอนุมัติการแก้ไขรายการ และเอกสารหลักฐาน ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และควบคุมให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์ 2. จัดทำใบแก้ไขรายการไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง พร้อมระบุเหตุผลที่แก้ไข และจัดเก็บหลักฐานประกอบการแก้ไขให้ครบถ้วน รวมทั้งข้อมูลการซื้อขายทั้งก่อนและหลังแก้ไขรายการ 3. ดำเนินการแก้ไขรายการในรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องภายในวันที่มีการแก้ไขรายการหรืออย่างช้าวันถัดไป 4. สุ่มเช็คสอบความผิดปกติของการแก้ไขรายการซื้อขายผิดพลาด เช่น รายการแก้ไขที่กระจุกตัวในรายลูกค้า หรือเจ้าหน้าที่การตลาด	เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความผิดพลาดต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน

การเรียก การถอน และการเก็บรักษาหลักประกันกรณีซื้อขายหลักทรัพย์และการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

ข้อกำหนด	ลงวันที่	วันที่บังคับใช้
1. ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์) หมวด 300 สมาชิก	8 กุมภาพันธ์ 2553	15 กุมภาพันธ์ 53
2. ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้า) หมวด 300 สมาชิก	1 เมษายน 2549	1 เมษายน 2549
3. ข้อบังคับของสำนักนักบัญชี (ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้า) หมวด 500 การวางหลักประกัน	29 ตุลาคม 2550	23 เมษายน 2561
4. หนังสือเวียน สช.(ว) 001/2564 เรื่อง ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติงานของสมาชิกตามข้อกำหนดของบริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด	10 กุมภาพันธ์ 2564	10 กุมภาพันธ์ 2564

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
1. จัดทำและเก็บบัญชีทรัพย์สิน/ฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าแยกออกจากบัญชีทรัพย์สินของสมาชิกโดยเคร่งครัด 2. ในการซื้อขายและการชำระหนี้ในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า สมาชิกมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการวางหลักประกันของลูกค้าของสมาชิกกับสมาชิกให้เหมาะสมชัดเจนโดยไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับของสำนักหักบัญชี 3. วางหลักประกันหรือทรัพย์สินเพื่อการส่งมอบสินค้าไว้กับสำนักหักบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด 4. ตรวจสอบความถูกต้องเป็นประจำทุกวันทำการในมูลค่าหลักประกันและฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของสมาชิกหรือของลูกค้าให้ถูกต้องตรงกับรายงานของสำนักหักบัญชี 5. จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระหนี้ และการวางหลักประกัน ของสมาชิกและของลูกค้าให้ถูกต้อง อย่างน้อยเป็นเวลา 5 ปี	1. มีแนวทางดำเนินการครอบคลุมขั้นตอนการเรียกหลักประกัน/ถอนหลักประกัน และมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน 2. จัดให้มีทะเบียนคุมหลักประกันรายลูกค้า แยกตามประเภทหลักประกัน ต่างหากจากทะเบียนคุมทรัพย์สินของบัญชีบริษัท โดยหลักประกันที่ลูกค้านำมาวางต้องเป็นไปตามเกณฑ์ ได้แก่ เงินบาท เงินสกุลต่างประเทศ พันธบัตรรัฐบาล ตั๋วเงินคลัง หลักทรัพย์จดทะเบียน เป็นต้น 3. จัดให้มีข้อความที่เป็นหลักฐานระบุถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการวางหลักประกันของลูกค้าเมื่อมีการซื้อขายและการชำระหนี้ในตลาดอนุพันธ์ให้ลูกค้ารับทราบอย่างชัดเจน 4. มีระบบป้องกันไม่ให้มีการนำหลักประกันของลูกค้ามาหักกลบกับหลักประกันของสมาชิก	1. กำหนดแผน BCP กรณีตลาดมีความผันผวนในระดับความรุนแรงต่าง ๆ และมีผลกระทบต่อการต้องเรียกหลักประกันเพิ่ม และการนำหลักประกันไปวางเพิ่มกับสำนักหักบัญชี 2. สุ่มตรวจสอบการเรียกข้อมูลย้อนหลังว่าข้อมูลที่ถูกจัดเก็บสามารถนำกลับมาใช้ได้หรือไม่ภายในระยะเวลา 5 ปี ที่ถูกกำหนดให้จัดเก็บ

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
	5. จัดให้มีระบบ/ตรวจสอบระบบการเรียกหลักประกันจากลูกค้าให้ถูกต้องตามอัตราและระยะเวลาที่สำนักหักบัญชี กำหนด 6. กรณีลูกค้าขอถอนหลักประกัน 6.1 มีหลักฐานการขอถอนหลักประกันจากลูกค้า 6.2 มีระบบตรวจสอบมูลค่าหลักประกันที่ลูกค้าขอถอนต้องไม่สูงเกินว่ามูลค่าทรัพย์สินส่วนเกินของลูกค้า 6.3 โอนเงินเข้าบัญชีลูกค้าอย่างถูกต้องตามเกณฑ์ 7. มีระบบการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระหนี้ และการวางหลักประกัน องสมาชิกและของลูกค้าให้ถูกต้อง อย่างน้อยเป็นเวลา 5 ปี 8. มีการสุ่มตรวจสอบการปฏิบัติงานและ/กระทบยอดหลักประกันของสมาชิกและลูกค้ากับยอดหลักประกันที่ฝากไว้กับสำนักหักบัญชี ว่ามีความถูกต้องครบถ้วน	

การชำระราคาซื้อขาย และส่งมอบหลักทรัพย์

ข้อกำหนด	ลงวันที่	วันที่บังคับใช้
1.ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์) หมวด 300 หน้าที่ของสมาชิก	8 กุมภาพันธ์ 2553	15 กุมภาพันธ์ 2553
2.ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์) หมวด 400 การบริหารความเสี่ยง	8 กุมภาพันธ์ 2553	15 กุมภาพันธ์ 2553
3.ข้อบังคับของสำนักหักบัญชี (ส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์) หมวด 500 การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์	8 กุมภาพันธ์ 2553	15 กุมภาพันธ์ 2553
4.หนังสือเวียน ที่ กส.(ว) 2/2561 เรื่อง แจ้งกำหนดเริ่มใช้รอบระยะเวลาชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์แบบ 2 วัน (T+2)	14 กุมภาพันธ์ 2561	2 มีนาคม 2561
5.หนังสือเวียน สช.(ว) 001/2564 เรื่อง ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติงานของสมาชิกตามข้อกำหนดของบริษัทสำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด	10 กุมภาพันธ์ 2564	10 กุมภาพันธ์ 2564

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	แนวทางที่ควรปฏิบัติ
1. ดำเนินการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักหักบัญชีกำหนด กรณีชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ตามข้อมูล Net Clearing - ตราสารทุน และ ตราสารหนี้ ภายในวันทำการที่ 2 ถัดจากวันซื้อขายหลักทรัพย์ (T+2) กรณีชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ตามข้อมูล Gross Clearing - ภายใน 15.00 ของวันที่ซื้อขาย ถึง Settlement date - 1 - ภายใน 12.30 ของ Settlement date	1.1 จัดให้มีการควบคุม และตรวจสอบว่าบริษัทมีการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักหักบัญชีกำหนด 1.2 สุ่มตรวจสอบรายการที่พิเศษ เช่นรายการ Gross Clearing ว่าเป็นไปตามที่สำนักหักบัญชีกำหนด	
2. มีระบบให้มีการจัดทำและจัดเก็บบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าแยกออกจากบัญชีทรัพย์สินของสมาชิกชัดเจน	2.1 มีการตรวจสอบยอดหุ้นคงเหลือของลูกค้าเพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีการนำหุ้นของลูกค้าไปส่งมอบแทนรายการขายของบริษัท หรือไม่มีการ	

สาระสำคัญ	ความคาดหวัง	
	แนวทางที่ต้องปฏิบัติ	**แนวทางที่ควรปฏิบัติ**
	นำหุ้นของบริษัทไปส่งมอบแทนรายการของลูกค้า 2.2 กระทบยอดหุ้นคงเหลือของลูกค้า เปรียบเทียบกับยอดที่ Short Sell แล้วโอนเข้าบัญชีของบริษัท มีการนำหุ้นของลูกค้ามาส่งมอบแทนการซื้อคืนหรือไม่	
3. จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ ของสมาชิกและของลูกค้าของสมาชิกให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โดยสมาชิกต้องจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นระยะเวลา 5 ปี หรือตามระยะเวลาที่สำนักหักบัญชีกำหนด	3.1 จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ ของสมาชิก และของลูกค้าของสมาชิกให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โดยสมาชิกต้องจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นระยะเวลา 5 ปี	สุ่มตรวจสอบการเรียกเข้อมูลย้อนหลัง ว่าข้อมูลที่ถูกจัดเก็บสามารถนำกลับมาใช้หรือไม่ ภายในระยะเวลา 5 ปี ที่ถูกกำหนดให้จัดเก็บ